

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

5. De æternitare sacerdotij eius.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

bet genere, est ita influens, quod non est recipiens in illo genere. Probatur in dicitur in primo illa minante, in primo calescente, & posset afferri in primo alterante, scilicet celo, & in primo mouente localiter, scilicet Deo, seu intelligentia. Sed Christus est fons totius sacerdotij. Probatur inducitur, & respectu sacerdotij legis veteris & nouae.

9. 19 art. 3.

¶ Occurrit autem statim dubium, quare omnium fuerit in hac inductione sacerdotum ante utramque legem, scilicet Melchisedech & patrum.

¶ Ad hoc dicitur quod quia erat eadem ratio de sacerdote legis, & ante legem quod ad propositum (quia uterque erat figura Christi) ideo exprimitur legalem cum eius ratione, scilicet quia figura erat sacerdotij Christi, etiam praecessores comprehendit.

Canon 10. concilii Ephes. cui praefuit Cyrillus tom. 1. Concil.

¶ In responsionibus argumentorum, unde quod Auctor non totaliter excludit Christum ab effectu sui sacerdotij, sed docet. Coqui caute, quod secundum quid, in quantum scilicet erat passibilis, participauit sacerdotij sui effectum, simpliciter autem non: tum quia non habuit peccatum, tum quia non indiguit, ut prima ratio in corpore articuli allata probat: tum quia non congruebat sibi, ut secunda ratio ibi allata probat.

Ar. 1. huius 9.

In responsione ad secundum perspicere, quod dicitur sacrificium offerri per modum satisfactionis, & effectum ipsius proprium esse, quod ex utroque, quatenus satisfactorium est, fit. Ratio siquidem huius est, quia sacrificium ex sua essentiali & primaria institutione, nihil aliud est quam quaedam recognitio reuerentialis ipsius Dei, quae quia debita est Deo, quia Deus est, quia creator, conferuator, largitorque est omnium,

te, cum clamore ualido, & lachrymis obtulit, ergo sacerdotij Christi effectum habuit non solum in aliis, sed etiam in seipso.

¶ 2. Praet. Christus sacrificium obtulit seipsum in sua passione: sed per passionem suam non solum aliis meruit, sed etiam sibi, ut supra habitum est. * ergo sacerdotium Christi non solum habuit effectum in aliis, sed etiam in seipso.

¶ 3. Praet. Sacerdotium ueteris legis fuit figura sacerdotij Christi: sed sacerdos ueteris legis non solum pro aliis, sed etiam pro seipso sacrificium offerebat: dicitur enim Leuit. 16. quod Pontifex ingreditur sanctuarium, ut roget pro se, & pro domo sua, & pro uniuerso catu filiorum Israel. ergo etiam sacerdotium Christi non solum in aliis, sed in seipso effectum habuit.

SED CONTRA est, quod in Ephesina synodo legitur, Si quis dicit Christum pro se obtulisse oblationem, & non magis pro nobis solum (non enim indiguit sacrificio, qui peccatum nescit) ana thema sit: sed in sacrificio offerendo, potissime sacerdotis consistit officium. ergo sacerdotium Christi non habuit effectum in ipso Christo.

RESPON. Dicendum, quod sicut dictum est, * sacerdos constituitur medius inter Deum & populum. Ille autem indiget medio ad Deum, qui per seipsum accedere ad Deum non potest, & talis sacerdotio subicitur, effectum sacerdotij participans. Hoc autem Christo non competit: dicit enim Apostolus ad Heb. 7. Accedens per semetipsum ad Deum, semper uiuens, ad interpellandum pro nobis: & ideo Christo non conuenit effectum sacerdotij in se seipere: sed potius ipsum aliis communicare. Primum enim agens in quolibet genere, ita est influens, quod non est recipiens in genere illo: sicut Sol illuminat, sed non illuminatur, & ignis calefacit, sed non calefit. Christus autem est fons totius sacerdotij: nam sacerdos legalis erat figura ipsius: sacerdos autem nouae legis in persona ipsius operatur, secundum illud 2. ad Cor. 2. Na & ego quod donauit, siquid donauit, propter uos in persona Christi: & ideo non competit Christo effectum sacerdotij recipere.

AD PRIMUM ergo dicendum, quod oratio & si conueniat sacerdotibus: non tamen est eorum officio propria. Cuilibet enim conuenit & pro se & pro aliis orare, secundum illud Iac. 5. Ulti, Orate pro inuicem,

ut saluemini. Et sic posset dici, quod oratio qua Christus pro se orauit, non erat actus sacerdotij eius. Sed haec responsio uidetur excludi per hoc, quod Apostolus Heb. 5. cum dixisset, Tu es sacerdos in aeternum secundum ordinem Melchisedech, subdit, Qui in diebus carnis suae preces &c. ut supra. Et ita uidetur quod oratio, qua Christus orauit, ad eius sacerdotium pertinere: & ideo oportet dicere, quod alii sacerdotes effectum sacerdotij sui participat, non in quantum sacerdotes, sed in quantum peccatores, ut infra dicitur. Christus autem, simpliciter loquendo, peccatum non habuit. Habuit tamen similitudinem peccati in carne, ut dicitur Rom. 8. Et ideo non simpliciter dicendum est, quod ipse effectum sacerdotij participauerit, secundum quid, scilicet secundum passibilitatem carnis. Unde signanter dicit, Qui posuit illum saluum facere a morte.

AD SECUNDUM dicendum, quod in oblatione sacrificij cuiuscumque sacerdotis, duo possunt considerari. ipsum sacrificium oblatum, & deuotio offerentis. Proprius autem effectus sacerdotis est id, quod sequitur ex ipso sacrificio: Christus autem consecutus est per suam passionem, gloriam resurrectionis, non quasi ex utroque sacrificij, quod offertur per modum satisfactionis, sed ex ipsa deuotione, qua secundum charitatem humiliter passionem sustinuit.

AD TERTIUM dicendum, quod figura non potest adaequare ueritatem. Unde sacerdos figura legis ueteris non poterat ad hanc perfectionem pertinere, ut sacrificio satisfactorio non indigeret, sed Christus non indiguit: unde non est similis ratio de utroque. Et hoc est, quod Apostolus dicit: Lex homines constituit sacerdotes, infirmitatem habentes: sermo autem iurifurandi, qui post legem est, Filium in aeternum perfectum.

ARTICVLVS V.

Utrum sacerdotium Christi permaneat in aeternum.

AD QUINTUM sic proceditur. Videtur, quod sacerdotium Christi non permaneat in aeternum: quia, ut dictum est, * illi soli est effectus sacerdotij indigent, qui habent infirmitatem peccati, quae per sacerdotis sacrificium expiari potest: sed hoc non erit in aeternum: quia in sanctis nulla erit infirmitas secundum illud Isaie 60. Populus

satisfactionis cuiusdam rationem habet. Offeritur ergo sacrificium per modum satisfactionis, non tantum poenae debite peccato, aut offensae contra Deum: sed etiam beneficiorum, & (quod primum est) debiti Deo cultus, quia Deus est.

Unde habes, quod effectus consequens ex utroque sacrificij, ut satisfactorij, est absolutio a poena, aut reconciliatio ad Deum. Nam libera a gratiarum actione, aut debito cultu, non est effectus aliquis consequens sacrificium, proprie loquendo: sed communis est negotio omnium actum debitum, quando solutus est, comitans: ipsum enim sacrificium est gratiarum actio, & cultus Dei, & non est exolutio poenae, sed solutio poenae, nisi sit poenale, poenae propria: nec est reconciliatio, sed gratiae reconciliantis prouocatio.

Super quaest. uiginti secunda articulum quintum.

Tertius clarus est.

In corpore unica est conclusio: Sacerdotium Christi est aeternum quod ad consummationem. Declarantur primo termini distinguendo in sacerdotis officio, duo scilicet oblationem & consummationem. Praebatur deinde, quia consummatio sacerdotij Christi consistit in bonis aeternis. Probatur auctoritate Apostoli, Christus Pontifex futurorum bonorum. Manifestaturque deum ipsa conclusio ex figura legalis sacerdotis, ita quod introitus pontificis legalis semel in anno in Sancta sanctorum cum sanguine immolatorum extra est figura consummationis sacerdotij Christi: quia Pontifex in Sancta sanctorum significat Christum totum, hoc est in se & membris intrantem in caelum serentem aeternorum bonorum, quia cum sanguine

languine immolato- rum extra, significat modum, quo Chri- stus totos celos in- travit, & per sanguine quem effudit extra celos, immo- lando seipsum in ter- ra, quia semel in an- no, hoc est integro cursu solis, significat unitatem sacrificii Christi in perfecto curia solis iustitia, hoc est in aeternum, hoc est in responsione ad verum dicitur.

¶ 1. Pre. Christus est sacerdos non secundum quod Deus, sed secundum quod homo: sed Christus qua- doque non fuit homo, scilicet in triduo mortis, ergo sacrificium Christi, non est in aeternum.

SED CONTRA est, quod dicitur in Psal. 109. Tu es sacerdos in aeternum.

RESPON. Dicendum, quod in officio sacerdotis duo possunt considerari, primo quidem, ipsa obla- tio sacrificii: secundò, ipsa sacrificii consumatio, quae quidem consistit in hoc, quod illi, pro quibus sacrifi- cium offertur, sinem sacrificii consequuntur. Finis autem sacrificii, quod Christus obrulit, non fuerunt bona temporalia, sed aeterna, quae per eius mortem adipiscimur (unde dicitur Heb. 9. quod Christus est affi- siens pontifex futurorum bonorum) ratione cuius Christi sacerdotium dicitur esse aeternum. Et haec quidem consumatio sacrificii Christi, praefiguraba- tur in hoc ipso, quod Pontifex legalis semel in anno eum sanguine hirci & vituli intrabat in sancta san- ctorum, ut dicitur Leu. 16. cum tamen hircum & vitulum non immolaret in sanctis sanctorum, sed extra: & similiter Christus in sancta sanctorum, id est ipsum celum intravit, & nobis viam paravit intrandi, per uirtutem sanguinis sui, quem pro nobis in terra effudit.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod sancti qui e- runt in patria, non indigent ulterius expiari per sacerdotium Christi, sed expiari iam indigent co- sumari per ipsum Christum, a quo gloria eorum de- pendet. Unde dicitur Apocal. 21. quod claritas Dei illuminat illam, scilicet ciuitatem sanctorum, & lu- cerna eius est agnus.

AD SECYNDVM dicendum, quod licet passio & mors Christi de cetero non sit iteranda, tamen uirtus illius hostiae semel oblate, permanet in aeternum.

Et per hoc patet responsio ad tertium, quia, ut dicitur ad Heb. 10. Vna oblatione consumauit in aeternum sanctificatos. Vnitas autem huius oblationis fi- gurabatur in lege per hoc quod semel in anno lega- lis Pontifex cum solemnibus oblatione sanguinis intra- bat in sancta. ut dicitur Leu. 16. sed deficiebat figura aueritate in hoc quod illa hostia non habebat sem- piternam uirtutem: & ideo annuatim illa hostiae rei- terabantur.

ARTICVLVS VI.

Utrum sacerdotium Christi fuerit secun- dum ordinem Melchisedech.

¶ Super quaestio uige- mesecunda articu- lum sextum.

¶ Titulus clarus est. ¶ In corpore articuli unica est co- clusio. Sacerdotium Christi est secundum ordinem Melchisedech.

AD SEXTVM sic proceditur. Videtur quod sacerdotium Christi non fuerit secundum ordi- nem Melchisedech. Christus n. e- fons toti? sacerdotii, tamq. princi-

palis sacerdos: sed illud quod est principale, non sequitur ordinem alterius, sed alia sequuntur ordi- nem ipsius. ergo Christus nō de- bet dici sacerdos secundum ordi- nem Melchisedech.

¶ 2. Prat. Sacerdotium ueteris legis, propinquius fuit sacerdotio Christi, quam sacerdotium quod fuit ante legem; sed sacramenta tanto expressius significabant Christum, quanto propinquo- ra fuerunt Christo, ut patet ex his, quae in secunda parte dictae sunt: ergo sacerdotium Christi magis debet denominari secun- dum sacerdotium legale, quam secundum sacerdotium Melchi- sedech, quod fuit ante legem.

¶ 3. Pre. Heb. 7. dicitur, quod est Rex pacis, sine patre, sine matre, sine genealogia, neque numerum dierum, neque finem uitae habens: quae quidem conueniunt soli filio Dei. ergo non debet dici Christus secundum ordinem Melchisedech, tamquam cuius- dam alterius, sed secundum ordi- nem sui ipsius.

SED CONTRA est, quod dicitur in Psal. 109. Tu es sacerdos in aeternum, secundum ordinem Melchisedech.

RESPON. Dicendum, quod sicut supra dictum est, legale sacerdotium fuit figura sacerdotii Christi, nō quidem quasi adaequas ueri- tatem, sed multum ab ea deficiens: tum, quia sacerdotium legale non mundabat peccata: tum etiam, quia non erat aeternum, sicut sacerdotium Christi. Ipsa autem excellen- tia sacerdotii Christi ad sacerdotium Leuiticum fuit figurata in sacer- dotio Melchisedech, quod ab Abra- ha decimas sumpsit, in cuius lū- bis decimatus est quodammodo ipse sacerdos legalis: & ideo sacer- dotium Christi dicitur esse secundum ordinem Melchisedech, propter excellentiam ueri sacerdotii ad figurale sacerdotium legis.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod Christus non dicitur esse secundum ordinem Melchisedech, quasi principalioris sacerdotis, sed quia si figuratis excellentia sacerdotii Christi ad sacerdotium leuiticum.

AD SECYNDVM dicendum, quod in sacerdotio Christi duo potest consi- derari. ipsa oblatio Christi, & par- ticipatio eius. Quātū ad ipsam obla- tionem, expressius figurabat sacer- dotium Christi sacerdotium legale per sanguinis effusionem, quae sacer- dotium Melchisedech, in quo san- guis non effundebatur, sed quan- tū ad participationem huius sacri- ficij, & eius effectum, in quo preci-

ch. Probat. Sacerdo- tium Christi fuit praefi- guratum per lega- le sacerdotium & p- sacerdotium Melchi- sedech: sed per illud defectiue, per hoc quantum ad excel- lentiam ipsius supra legale, ergo est secun- dum ordinem Mel- chisedech.

¶ Antecedens habet tres partes.

Prima, supponit- tur, quod sacerdotium Christi, praefi- guratum fuerit in utro- que.

Secunda, quod de- fectiue in legali praefi- guratum quia non mundabat peccatis: tum quia non aeternum.

Tertia, quod excel- lentia figurata esset per Melchisedech, p- batur: quia excellen- tia ipsius per excelle- tiam illius represen- tata fuit. Quod autē illud fuerit excellen- tius legale, probatur, quia sacerdos legalis decimatus fuit in lū- bis Abrahā, decimas soluentis Melchise- dech, constat. n. excel- lere illum cui decime dantur. Hanc mate- riam diffuse tractat Apo- stolo ad Heb. 7. unde sumpta est haec ratio.

¶ Aduerte hic, quod sacrificium Christi su- mitur dupliciter. Pri- mo secundum seip- sum, ut ab ipso Chri- sto oblatum est in ara crucis. Et sic conside- ratur dupliciter, uel formaliter, secundum id, quod in se est, & hoc modo Christus, cum dicitur sacerdos secundum ordinem Melchisedech, intelli- gitur secundum ordi- nem dignitatis & ex- cellentiae respectu sa- cerdotij legalis, uel causaliter secundum suum effectum, unita- tem scilicet membro- rum Christi in chari- tate & pace, & hoc modo cum Christus dicitur sacerdos secun- dum ordinem Mel- chisedech, intelligi- tur secundum ordi- nem proportionalis similitudinis in- ter res oblatas a Melchisedech (panem, sci- licet & uinum) & uni- tatem ecclesiae, quo- niam sicut tam pa- nis, quam uinum fit ex multis concurren- tibus in unum, ut August. dicit, &

M 4 in

Tertia S. Thoma.